

DELRAPPORT 2

Analysefase

Oktober 2016

**SYDØSTJYLLANDS
BRANDVÆSEN**

INDHOLDSFORTEGNELSE

2.1.1 Formål.....	3
2.1.2 Anvendelse.....	3
2.2 Risikoanalyse.....	4
2.2.1 Forebyggende indsats	4
2.2.2 Forebyggende myndighedsopgaver.....	4
2.2.3 Scenarieanalyse og kapacitetsanalyse	6
2.3 Dækningsområdet	7
2.3.1 Analyse af dækningsområde	7
2.3.2 Brandstationer – bemanning og køretøjer.....	7
2.3.3 Udrykningssammensætninger	10
2.3.4 Analyse af udrykningsstørrelse.....	12
2.4 Ledelse	14
2.4.1 Forskellige lederniveauer.....	14
2.5 Øvelse og uddannelse.....	17
2.5.1 Manuelt niveau	17
2.5.2 Lederniveau.....	17
2.6 Øvrige områder	18
2.6.1 Vandforsyning	18
2.6.2 Specialeberedskaber	18
2.6.3 Ø – Beredskab	19
2.6.4 Frivillige	19
2.6.5 Indkvartering og forplejning	20
2.6.6 Vejrlig og klimatilpasning	20
2.6.7 Vagtcentral	21
2.7 Oversigt over tilhørende bilag	21

2.1 Analysefase

2.1.1 Formål

Formålet med analysefasen er at afdække hvordan de enkelte beredskaber allerede nu håndterer deres opgaver. I analysefasen forsøges forskellige løsningsmuligheder belyst, indenfor de rammer som er sat for arbejdet. Delrapporten er bygget op efter samme overskrifter som der vil blive konkluderet på i delrapport 3.

2.1.2 Anvendelse

Analysens resultater kommer til at blive anvendt som baggrundsmateriale for de endelige beslutninger som kommer til at fremgå i delrapport 3. Der er i analysen lavet begrebsdefinitioner hvor det er nødvendigt, men ellers indeholder rapporten alene forskellige resultater på de mulige løsninger. Datagrundlaget til rapporten kommer primært fra de enkelte bilag, samt fra delrapport 1.

2.2 Risikoanalyse

Formålet med risikoanalyse er at analysere de identificerede risici. En risikoanalyse består af scenarie- og kapacitetsanalyse, som kan illustrere hvilket omfang de identificerede risici har og hvordan de kan håndteres. De identificerede risici ses i bilag 1.1. Risikoanalysen har til formål at prioriterer og evt. frasortere identificerede risici. Denne proces redegøres der for i følgende afsnit.

2.2.1 Forebyggende indsats

Begge kommuner har gennem de seneste planer haft et fokus rettet mod det forebyggende område, dog uden at resultatet af indsatsen har været målt og vejret. Værdien af indsatsen står derfor heller ikke så tydeligt som ønsket.

For det fremtidige arbejde i Sydøstjyllands Brandvæsen vil der være fokus på en stærk forebyggende indsats, med det formål at nedbringe de samlede samfundsøkonomiske konsekvenser ved hændelser som involverer redningsberedskabet.

Inspireret af blandt andre West Midlands Fire Service skal det operative beredskab og det forebyggende arbejde knyttes tættere sammen ved blandt andet ved anvendelse af brandfolk i det forebyggende arbejde.

Den forebyggende indsats, indenfor redningsberedskabets område, vil med fordel kunne målrettes i forhold til de risici, som risikoidentifikationen har kortlagt. Det kan eksempelvis være aktiviteter målrettet risikokategorier, som har et højt risikoniveau (dvs. enten hyppige hændelser eller stor konsekvens ved hændelser, eller hvor hyppighed og konsekvens i kombinationen medfører en høj risiko). En styrket indsats på det brandforebyggende område vil – alt andet lige – kunne være medvirkende til, at antallet af hændelser og/eller konsekvensen af hændelser påvirkes i positiv retning

2.2.2 Forebyggende myndighedsopgaver

Et vigtigt aspekt i udvikling af et risikobaseret redningsberedskab er forebyggelse af de forskellige typer af hændelser samt forøgelse af sikkerheden og trygheden for borgere og samfund. På nuværende tidspunkt sker brandforebyggelsen primært gennem lovpligtige aktiviteter som f.eks. brandsyn, brandteknisk byggesagsbehandling og lejlighedstilladelser til sæsonbetingede aktiviteter (arrangementer, overnatninger, fyrværkeri etc.). Der vil således med fordel kunne ske en styrkelse af de forebyggende aktiviteter, herunder bibringelse af øget fokus på befolkningens "selvhjulpethed", dvs. ting befolkning selv kan gøre for at opnå en større sikkerhed og tryghed.

Risikobaserede forebyggelsestiltag

Den forebyggende indsats, indenfor redningsberedskabets område, vil med fordel kunne målrettes i forhold til de risici, som risikoidentifikationen har kortlagt. Det kan eksempelvis være aktiviteter målrettet risikokategorier, som har et højt risikoniveau (dvs. enten hyppige hændelser eller stor konsekvens ved hændelser, eller hvor hyppighed og konsekvens i kombinationen medfører en høj risiko). En styrket indsats på det brandforebyggende område vil – alt andet lige – kunne være medvirkende til, at antallet af hændelser og/eller konsekvensen af hændelser påvirkes i positiv retning.

Listen over mulige forebyggelsestiltag indenfor de enkelte kategorier er lang, og det vil derfor være nødvendigt at prioritere indsatsen. Denne prioritering kan som før nævnt ske på baggrund af den risiko, som den pågældende kategori udgør, som følge af store konsekvenser. Det kan også være relevant at fokusere på kategorier, hvor antallet af hændelser er højt. En reduktion i antallet af hændelser vil bl.a. medføre samfundsmæssige besparelser, herunder kunne frigøre ressourcer indenfor det afhjælpende beredskab.

Et indsatsområde kunne eksempelvis findes i risikokategori 1, som relaterer sig til privat beboelse. Omfanget af hændelser i denne kategori udgør 13,5 % af den samlede opgaveportefølje, og vil således være et oplagt fokusområde. Samtidigt er det også indenfor denne kategori at overvægten af branddøde findes. Set over en 10-årig periode har 6 ud af 7 branddøde i Sydøstjyllands Brandvæsens område således været lokaliseret i enfamiliehuse eller etagebyggeri. Den sidste af de 7 branddøde kan lokaliseres til en pleje-/ældrebolig. Det er endvidere et faktum at alt for mange private hjem fortsat ikke har opsat virksomme røgalarmer. Det angives i "Brandsikkert Danmark" at der findes røgalarmer i ca. 70 % af danske hjem. Næsten en tredjedel af alle danske boliger har således ikke en eller flere røgalarmer. Endnu værre står det til i de hjem, hvor borgere omkommer i forbindelse med brand. Statistikkerne viser således, at 85 % af de branddøde i Danmark ikke havde røgalarmer installeret i boligen. Hvilke metoder og midler, der med fordel kan anvendes til at forbedre risikoniveauet, bør baseres på en nærmere analyse af bl.a. årsager og sammenhænge.

Et andet oplagt fokus- og indsatsområde kunne være blinde alarmer fra de automatiske brandsikringsanlæg, dvs. alarmer som ikke kræver en afhjælpende indsats fra brandvæsenet. Andelen af hændelser relateret til automatiske brandsikringsanlæg udgør næsten 35 %, hvoraf ca. 90 % er blinde alarmer. Langt hovedparten af brandsikringsanlæggene aktiverer – udover brandvæsenet – også en eller anden form for varsling i den enkelte institution/virksomhed. De blinde alarmer er med andre ord et forstyrrende element for både virksomhed og brandvæsen, og er set i et samfundsperspektiv spild af ressourcer. Det er derfor relevant at vi i endnu højere grad følger op hver

enkelt alarm. Hvad var årsagen, og hvad kan anlægsejer gøre for at undgå at det sker igen? En udbredt årsag til blinde alarmer er, at anlæggene ikke er installeret med tilstrækkelig høj "robusthed" i forhold til det miljø, som anlæggene skal sidde i. I boliger kan det eksempelvis være detektorer, som er placeret tæt på køkkenzoner, hvorved damp og os fra madlavning aktiverer anlægget. Det er derfor vigtigt, at der i forbindelse med projektering af brandsikringsanlæg stilles anlægsejer "de gode spørgsmål" bl.a. med henblik på at højne anlæggenes robusthed. En ambitiøs, men formentlig realistisk, målsætning kunne være en reduktion af de blinde alarmer på 10 % over den næste planperiode.

2.2.3 Scenarieanalyse og kapacitetsanalyse

Scenarieanalysen har til formål at arbejde videre med udgangspunktet fra risikoidentifikationen for at fastlægge hvilke hændelser, som kan indtræffe i området. Hvor kapacitetsanalysen har til formål at fastlægge hvad Sydøstjyllands Brandvæsen kan gøre både forebyggende og afhjælpende.

Udvælgelse af scenarier og indsatskapacitetsanalyser

Processen mod at udvælge scenarier har båret præg af en åben proces hvor det ønskes at inddrage medarbejdere, både deltids- og fuldtidsansatte. Der er taget udgangspunkt i eksisterende scenarier med tilhørende risikomatricer, som tidligere er udarbejdet af Horsens og Hedensted Beredskaber. Se bilag 2.3.

Processen forløb således, at efter risikoidentifikationen blev eksisterende scenarier udsendt til områdets stationer, som valgte enkelte scenarier at udarbejde indsatskapaciteter på. Se udvalgte scenarier med indsatskapaciteter i bilag 2.2. Tilbage meldingerne fra stationerne blev bearbejdet af administrationen, som deraf fastlagde scenarier og deraf også hvilke indsatskapaciteter udelukkende ud fra stationernes tilbage meldinger og anvendte disse i den videre proces.

Vurdering af scenarie og kapacitetsanalyse

Det blev tydeligt igennem scenarie og kapacitetsanalyserne at stationerne vurderer vidt forskelligt. Dette kan skyldes forskellige udgangspunkt, eksempelvis kompetenceniveau og bestykning på hver station.

Samlet set blev det tydeligt at der fra de nuværende brandstationers side er en fælles forståelse af at stationerne skal hjælpe hinanden og ikke alene skal kunne klare alle typer af hændelser.

Tilbage meldingerne fra stationerne viser også at der er åbenhed overfor nytænkning, både i arbejdsredskaber og arbejdstilgange. Eksempelvis er der i mange besvarelser henvist til nye funktionelle køretøjer, som Hurtige Sluknings- og RedningsEnheder (HSRE) og Cobra Skæreslukker. Denne innovative tilgang er ligeledes blevet anvendt i arbejdet.

Samtidig illustrerer tilbagemeldingerne også at der er behov for en fælles indsatstaktisk tilgang, da der i nogle scenarier er stor forskel på vurderingen af mandskabets kompetencer og indsatsmuligheder. Der ses eksempelvis scenarier hvor en station foreslår en reduktion til 2 mand i udrykningen hvorimod det fra en anden station foreslås at der anvendes 8 mand.

2.3 Dækningsområdet

2.3.1 Analyse af dækningsområde

Der er foretaget en analyse af dækningsområdet for at sikre at områdets kapaciteter har den bedste dækningsgrad. Se bilag 2.4 for yderligere uddybning af analysen.

Et af de bærende elementer i dækningsområdet er fastsættelse af udrykningstider. Ved fastsættelse af udrykningstider bør de nuværende køretider som minimum fastholdes, hvis ikke disse kan forbedres. Det betyder at udrykningstiderne fastsættes som minimum til:

- Max. 20 minutters udrykningstid til det meste af området
- Max. 15 minutter til øvrig spredt bebyggelse
- Max. 10 minutter i de byer hvor der er placeret en brandstation (primært byer med tæt bebyggelse)

Dertil er der foretaget en analyse af hver stations dækningsområde for at vurdere om kapaciteterne enten kan udelades eller optimeres. På nuværende tidspunkt er stationerne geografisk placeret så der dækkes bedst mulig på området, men der er enkelte stationer, som overlapper hinandens dækningsområder. Bilag 2.4 indeholder en uddybning af de forskellige tilpasningsmuligheder.

2.3.2 Brandstationer – bemanning og køretøjer

Som det har været hidtil, kan Sydøstjyllands Brandvæsen også i fremtiden benytte sig af flere forskellige personelgrupper i det operative beredskab. Der kan således stadig være både fastansatte, deltidsansatte og frivillige.

Fuldtidsansatte brandfolk er brandfolk som bor og arbejder på brandstationen i døgnvagt. Det forventes af disse brandfolk at de, når alarmerne lyder, afgår fra brandstationen højst 1 minut efter at alarmerne er modtaget i vagtcentralen. Ved anvendelse af døgnvagter, opnås stor forsyningssikkerhed. Dog er udgifterne til døgnbrandvæsener højere, end de er for de øvrige personelgrupper.

Brandstationen i Horsens er i dag bemanded med fire fuldtidsansatte, en holdleder og tre brandmænd. Afhængig af hvilken udrykningsstørrelse som skal afsendes, suppleres udrykningerne med deltidsansatte, som således afgår med supplementskøretøjer 4 minutter efter døgnstyrken.

Deltidsansatte bor og arbejder i lokalområdet tæt rundt om brandstationen. Afhængig af hvem der varetager driften af stationen, findes forskellige vagtformer på de enkelte brandstationer. Kravet er at mandskabet er afgang fra brandstationen, seneste fem minutter efter alarmeren er modtaget. Ved anvendelse af deltidsansatte, opnås en økonomisk fordel, da mandskabet kun aflønnes for øvelser, vagt og udkald.

For de brandstationer som primært benytter sig af deltidsansatte bliver rekruttering og fastholdelse af mandskab desværre mere og mere udfordrende. Særligt udrykninger i dagtimerne udfordrer beredskabet, da mange brandfolk enten arbejder udenfor dækningsområdet eller varetager vitale funktioner hos deres arbejdsgivere, som derfor ikke kan frigive dem.

Frivillige brandfolk anvendes allerede i det operative beredskab på station Horsens. Ved tilkald af 2. udrykningsenhed, tilkaldes også to frivillige brandmænd. Flere steder i landet baseres brandslukning fuldt ud på anvendelsen af frivillige. Der er således ikke mange udgifter til løn, hverken i forbindelse med udkald eller vagt. Derimod er driftssikkerheden udfordret, da frivillige ikke er underlagt samme bopælskrav og vagtforpligtelse som de øvrige personelgrupper.

Der har hidtil været og vil fortsat være stort fokus på problematikken fra Sydøstjyllands Brandvæsens side, ligesom den fremtidige struktur og opgavevaretagelse kommer til at afspejle udfordringerne.

Det betyder konkret at der fortsat vil være lokale brandstationer, bemandede med lokalt deltidsansat personale, men at der kan være konkrete udrykninger som varetages af fastansat personale frem for det deltidsansatte personale. Ligeledes kan der forekomme udrykninger som sammensættes afhængig af døgn-tid m.v.

Således vil de akutte opgaver stadig blive varetaget af det lokale brandvæsen, mens de mindre akutte opgaver, vil blive varetaget af enten indsatsleder, fastansat personale eller lokale entreprenører, frem for det lokale brandvæsen.

Udfordringerne med rekruttering betyder også at Sydøstjyllands Brandvæsen, fremadrettet, vil være i endnu tættere dialog med begge ejerkommuner, om muligheden for at kombinere lokale kommunale arbejdspladser med et job som brandmand.

Motivation

Selvom der i perioder kan være store udfordringer med at sikre tilstrækkeligt fremmøde på de deltidbemandede brandstationer, er det vigtigt også at fokusere på de lokale brandfolks motivation. Motivationen kommer blandt andet fra at have muligheden for at deltage på udrykninger og gøre

en forskel. Samtidig kan det også virke demotiverende for brandmanden, hvis denne er tilgængelig, men ikke tilkaldes fordi andre styrker varetager opgaven.

Der vil derfor være tale om en tæt dialog med brandvæsenets leverandører, således at ressourcerne i beredskabet udnyttes bedst muligt.

Med samling af vagtcentralløsning ved en vagtcentral, bliver det muligt at understøtte en større fleksibilitet på tværs af brandstationernes dækningsområder. Er en brandmand f.eks. bosiddende i by A, men arbejder i by B og der er en brandstation i begge byer, skal det være muligt for brandmanden at være en del af beredskabet begge steder. Ved at foretage tilkald på denne måde, sikres en større grad af dækningssikkerhed i de enkelte lokalområder.

Udrykningens størrelse

Udrykningernes størrelse afspejler det antal brandmænd som afsendes til de konkrete udrykninger.

Hidtil har udrykningens størrelse på områdets deltidsstationer afspejlet det antal brandfolk som er mødt frem til den enkelte udrykning, med en minimum bemanning, fastsat af beredskaberne.

Det vil sige, at selvom beredskabet i Hedensted eller Horsens har fastsat at der skal afgå én holdleder og tre brandmænd i ét brandkøretøj, så er der ofte afgået både to og tre køretøjer, med op til 10 brandmænd.

Denne form for ”overbemanning” giver, i et samfundsøkonomisk perspektiv, nogle udfordringer. Dels betyder det at mange arbejdspladser i lokalområdet har afgivet mandskab i større grad end nødvendigt, dels at der har været flere brandfolk på skadestedet end det har været nødvendigt for at løse opgaven. Dog skal denne type tilkald ses i lyset af motivationsfaktoren hos den enkelte brandmand.

Grundlæggende arbejder begge beredskaber allerede nu med forskellige udrykningsstørrelser:

- Større udrykning, med én indsatsleder, én holdleder og op til ni brandmænd
- Normal udrykning, med én indsatsleder, én holdleder og fem brandmænd
- Reduceret udrykning, med én indsatsleder, én holdleder og tre brandmænd
- Reduceret udrykning, uden indsatsleder, men med én holdleder og tre brandmænd

Disse begreber kan også anvendes fremadrettet i Sydøstjyllands Brandvæsen. Ved denne inddeling er det en forudsætning, at der er taget stilling til det konkrete indhold i alle de forskellige pickliste-meldinger som kan afsendes.

Der skal samtidig overvejes om udrykningsstørrelsen er den samme på alle brandstationer, eller om stationernes kompetenceniveau, bestykning eller andet kan have indflydelse. Som udgangspunkt bør opgaverne blive løst ens, med udgangspunkt i ensartet uddannelse for brandfolk i hele området.

Omvendt kan der være specifikke, lokale forhold, som betyder at udrykninger bemannes med forskelligt antal brandfolk. Det kunne være udrykningstiden eller virksomhedens anvendelse, som betyder en større udrykning ved ABA end normalt, eller at en melding om kemikalieudslip på særligt farlige virksomheder medfører større udrykninger end ved standard virksomheder.

2.3.3 Udryknings sammensætninger

Udrykningsenheder – definition

Udrykningsenhedens sammensætning afspejler kombinationen af antallet og typen af brandkøretøjer som afsendes til de enkelte udrykninger. Der arbejdes med forskellige typer af enheder:

Udrykningsenheden som består af:

- Basisenheden, som er det lokale brandkøretøj, der ankommer først på skadestedet
- Supplementsenheder, som er de køretøjer der afhængig af meldingen afsendes samtidig med basisenheden og ankommer kort tid efter denne.
- Assistanceenheder; som er de enheder der kaldes af enten holdleder eller indsatsleder, som assistance til den udrykningsenhed som blev afsendt på meldingen.

Ved basisenheder forstås enten en Hurtig Slukningsenhed (HSE) / Hurtig Sluknings- og Redningsenhed (HSRE), en tanksprøjte eller en autosprøjte, såfremt køretøjet skal afgå som det første køretøj fra brandstationen. Basisenheden fungerer som base under indsatsen.

Ved supplementsenheder forstås alle øvrige former for brandkøretøjer, såsom tankvogn, redningslift, drejestige, redningsvogn eller lignende, men også en tanksprøjte, såfremt den ikke afsendes som det første køretøj fra brandstationen.

Dermed kan det samme køretøj, afhængig af meldingens ordlyd, få forskellig anvendelse. Udnyttelsesmulighederne bliver derfor større, da køretøjet kan komme oftere i anvendelse.

Udrykningens sammensætning

Grundlaget for arbejdet med udrykningens størrelse, har været med udgangspunkt i de to beredskabers udrykningssammensætninger. Når politiet afsender en picklistemelding til redningsberedskabet, udløser det automatisk en standard udrykningssammensætning.

Udrykningssammensætningen afspejler den udrykningsenhed og den udrykningsstørrelse som skal afsendes til meldingen.

Udrykningen sammensættes efter opgavens karakter. De enkelte enheder sammensættes og dimensioneres med udgangspunkt i, at de til enhver skal kunne arbejde alene på skadestedet indtil supplements- eller assistanceenhed er fremme på skadestedet.

Hvis en udrykning kræver det, kan sammensætningen foregå på tværs af flere stationer. Kommer der en melding om "Bygningsbrand – Etageejendom", kan det eksempelvis udløse automatisk alarmering af den nærmeste drejestige eller redningslift på meldingen.

En forudsætning for fastlæggelse af udrykningens sammensætning, er at der alene er tale om den styrke som afsendes i første bølge. Der har historisk set været udrykninger, som har krævet mere mandskab og udstyr end picklisten har udløst. Det er altid muligt for den tekniske leder (holdleder/indsatsleder) at ændre i bemanningen på udrykningen, ud fra de meldinger der efterfølgende modtages.

Som udgangspunkt er holdlederen på udrykningen altid placeret på basisenheden, hvorfor denne altid bør møde på første køretøj på skadestedet.

Indsatsleder vil altid blive tilkaldt på udrykninger hvor der afsendes normale og større udrykninger. Hvis ikke indsatsleder er tilkaldt på meldingen, vil denne senest blive tilkaldt ved tilkald af assistance, hvorfor indsatsleder som udgangspunkt aldrig møder senere end første assistanceenhed.

2.3.4 Analyse af udrykningsstørrelse

Oplæg til udrykningssammensætninger er en sammenstyknig af de kapacitetsanalyser, der er beskrevet i de 83 senarier i bilag 2.2 og 2.3.

Indsatskapacitetsniveauerne må ikke forveksles med udrykningssammensætningerne. Kapacitetsniveauer er det niveau, som kapacitetsanalyserne peger på, er det relevante niveau og som danner baggrund for oplæg til serviceniveau, som kommunernes politikere beslutter serviceniveauet ud fra. Udrykningssammensætningerne derimod kan først fastlægges præcist, når serviceniveauet er fastlagt af kommunernes politikere, for det er først der, redningsberedskabets konkrete operative ressourcer (mandskab, køretøjer og materiel) ligger fast.

I dag råder Sydøstjyllands Brandvæsen tilsammen over følgende vagtsatte ressourcer:

- 2 indsatsledere
- 7 holdledere
- 33 brandmænd
- 2 frivillige brandmænd
- I alt 2+7+35

Hertil kommer ikke vagtsat personale, som kan kaldes ved større hændelser.

- 8 indsatsledere
- 29 holdledere
- 70 brandmænd
- 12 frivillige brandmænd
- 12 frivillige indkvartering og forplejning
- I alt 8+29+70+12+12

Eksisterende scenarie 12 beskriver en vurderet maksimal indsatskapacitet på 3+12+61 og scenarie 33 beskriver en vurderet maksimal indsatskapacitet på 3+12+49 begge ses i bilag 2.3.

Alle scenarier vurderes derfor at kunne håndteres nuværende ressourcer samt eventuel assistance fra naboberedskaber, specialeberedskaber og/eller Beredskabsstyrelsen.

Sydøstjyllands Brandvæsen råder, med de nuværende kontrakter, over nedenstående køretøjer:

Hurtig Sluknings og Redningsenhed	1
Autosprøjter	6
Tanksprøjte / kabinetankvogn	2
Tankvogne	7
Slangetender	4
Lifte	3 (heraf 1 fra Vejle Brandvæsen)
Påhængsstige	1
Redningsvogne	2 (heraf 1 fra Vejle Brandvæsen)
Båd	3 (heraf 1 fra Vejle Brandvæsen)

2.4 Ledelse

2.4.1 Forskellige lederniveauer

Sydøstjyllands Brandvæsen deltager på mange forskellige ledelsesniveauer.

Det er pt. forventningen, at der kan stilles med ledelseskapacitet på forskellige niveauer:

- Lokal Beredskabs Stab (LBS) ved Sydøstjyllands Politi
- Kommunal krisestyringsstab ved Hedensted og Horsens kommuner
- Indsatsledervagt ved det operative beredskab
- Indsatsledervagt ved større arrangementer, koncerter m.v.
- Skadestedsledelse ved større hændelser
- Teknisk leder ved det operative beredskab

LBS

For så vidt angår deltagelsen i LBS, afhænger denne deltagelse af, hvor hændelsen er sket. Er hændelsen sket indenfor Sydøstjyllands Brandvæsens slukningsområde, deltager en ledelsesrepræsentant fra Sydøstjyllands Brandvæsen om muligt, alternativt deltager i stedet et af de øvrige beredskaber, som er en del af Sydøstjyllands Politikreds. Dette vil samtidig også øge samarbejdsrelationerne til naboberedskaber og øge mulighederne for vidensdeling.

Kommunal krisestyringsstab

Deltagelse i de enkelte kommuners krisestyringsstabe kræver lokal viden og kendskab, hvorfor det altid vil være en repræsentant fra Sydøstjyllands Brandvæsen som varetager funktionen. Det forudsættes at der aldrig afviges fra dette.

Indsatsledervagt ved det operative beredskab

Indsatsledervagt ved det operative beredskab kan, hvis tilfældet kræver det, løses af naboberedskabers indsatsledervagt. Det samme gør sig gældende ved skadestedsledelse ved større hændelser, hvor også Beredskabsstyrelsens vagthavender kan blive anvendt.

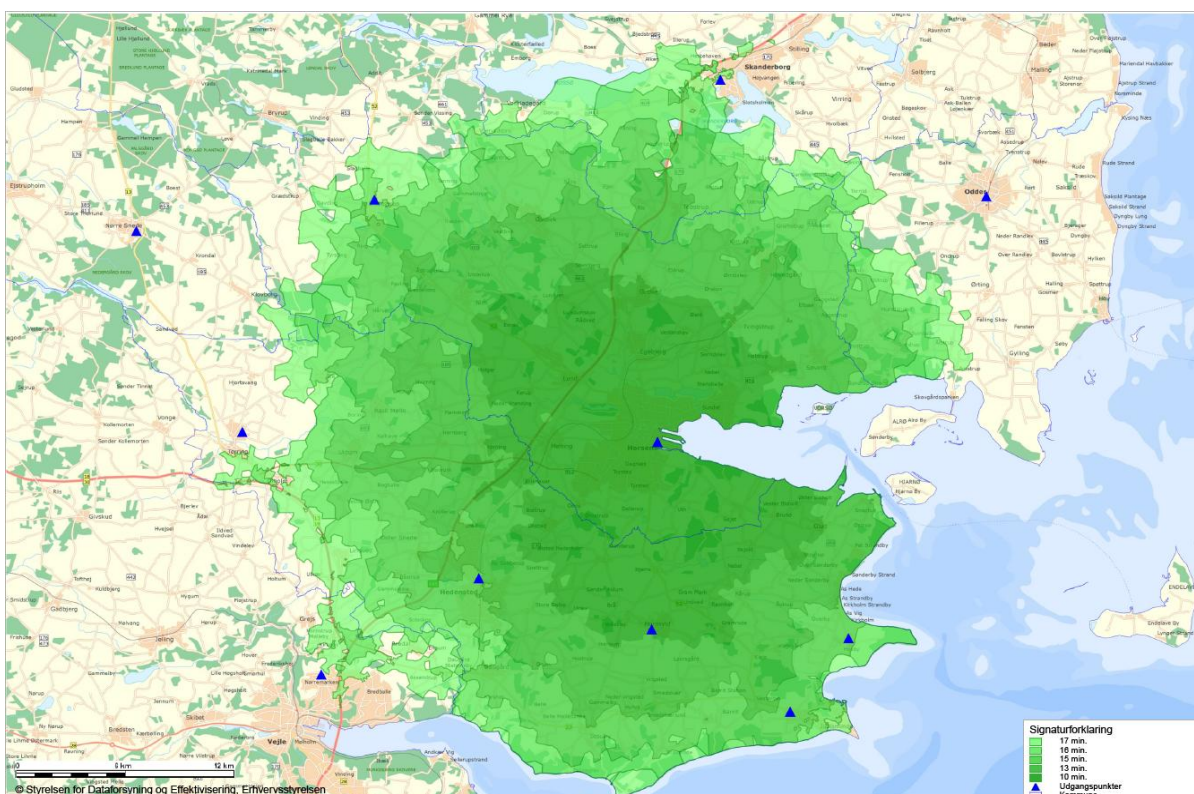
En mulighed er at lade indsatsledervagten i Sydøstjyllands Brandvæsen varetage én vagt i hele området. I så fald skal vagten varetages med udgangspunkt fra administrationens adresse.

Derudover skal det overvejes at etablere fast bag-vagt indenfor normal arbejdstid, samt tilkalde-ordning udenfor normal arbejdstid. Derudover bør der udarbejdes en formel aftale om indsatslederdækning fra Trekantområdets og Østjyllands Brandvæsen.

Med etablering af én indsatsledervagt i hele området, vil størstedelen af slukningsområdet være dækket på 15 minutter, mens hele området er dækket på max. 20 minutter. Der vil som udgangs-

punkt ikke være situationer hvor indsatsleder ikke er mødt, senest samtidig med assisterende beredskaber.

I slukningsområdet omkring Tørring, vil udrykningstiden være noget af det længste for indsatslederen. Udrykningstiden er formentlig en anelse konservativ, Sydøstjyllands Brandvæsen vil derfor følge op på udrykningstider løbende. Indsatslederen vil dog stadig være fremme før assisterende styrker. Den længere udrykningstid vil blive afspejlet i den ekstra uddannelse, som holdlederne skal gennemgå.

Figur 1) Udrykningstider for indsatsledervagt fra Endelavevej

Fastansatte, som også varetager indsatsledervagten, varetager primært myndighedsopgaver indenfor brandsyn, brandteknisk byggesagsbehandling, operativ planlægning og sagsbehandling, samt beredskabsplanlægning ved Sydøstjyllands Brandvæsen. Dette er med til at sikre vidensdeling mellem den forebyggende indsats og den operative opgave, hvorved begge områder styrkes. Ydermere sikres en rød tråd mellem planlægningsarbejdet og det operative beredskab.

Gennem varetagelse af indsatslederfunktionen opnås viden og kendskab til risikoobjekter samt hændelser i kommunen, som er vigtig og nyttig viden for såvel planlægningsarbejdet og det opera-

tive beredskab, som i forhold til varetagelse af de forebyggende opgaver, herunder brandsyn og brandteknisk byggesagsbehandling.

På tilsvarende vis opbygges der vigtig operativ viden om risikoobjekter i kommunerne, byggemetoder etc. gennem varetagelsen af den lovpligtige brandsynsvirksomhed, brandteknisk byggesagsbehandling og planarbejde i almindelighed.

Indsatslederfunktion ved større arrangementer

Indsatsledervagt ved større arrangementer vil primært være en repræsentant fra Sydøstjyllands Brandvæsen, men kan med forudgående instruktion og kendskab til arrangementet være en indsatslederuddannet, fra et andet redningsberedskab.

Oversigt over varetagelse af lederfunktioner

X = Kan og skal indgå

(X) = Kan i helt særlige situationer varetage funktionen

	Indsatsleder	Skadestedsleder	Indsatsledervagt ved særlige arrangementer	LBS Hændelser i SOJBV	Kommunal krisestab
SOJBV Ledelse	X	X	(X)	X	X
Egne indsatsledere	X	X	X	(X)	(X)
Nabo indsatsledere	X	X	(X)	(X)	
Beredskabsstyrelsen	X	X			

Tabel 1) Varetagelse af lederfunktioner i Sydøstjyllands Brandvæsen

Holdleder

I begge beredskaber har det indtil nu været et bærende princip at holdledere på alle brandstationer er været uddannet til at varetage opgaven som teknisk leder på skadestedet.

På enkelte stationer har der ligeledes været et fast program, hvor der med jævne mellemrum er blevet øvet teknisk ledelse for holdledere. Alle holdledere skal også fremover være uddannet til at kunne varetage den tekniske ledelse på skadestedet. Dette hænger meget tæt sammen med muligheden for, at indsatslederen får et større dækningsområde og derved er der større sandsynlighed for samtidige hændelser.

Dette aspekt vil øge holdlederens kompetenceniveau, men forudsætter også andre krav til vedligehold og optimering. Se oversigt indsatsleders dækningsområde i figur 1.

2.5 Øvelse og uddannelse

2.5.1 Manuelt niveau

Lige nu foregår planlægning og gennemførelse af øvelser og lokal uddannelse på de enkelte stationer. Der er en række uformelle samarbejder, hvor enkelte stationer har hjulpet hinanden.

Fremadrettet kan Sydøstjyllands Brandvæsen vælge at være tovholder på, i tæt samarbejde med entreprenørerne, at tilrettelægge øvelsesaktiviteterne på tværs af alle brandstationer. Det vil stadig være op til den lokale brandstation at gennemføre øvelsesaktiviteten, men for at sikre et ensartet kompetenceniveau og give en bedre mulighed for tværgående samarbejde, kan dette forankres hos administrationen.

For den del af funktionsuddannelsen som omhandler lokale forhold kan Sydøstjyllands Brandvæsen ligeledes være med i tilrettelæggelsen af forløbet. Grund-, funktions- og holdlederuddannelse varetager leverandører selv.

Udover gennemførelse af de årlige øvelser, skal det overvejes at planlægge årlige ekstra uddannelse til de stationer, som har specialeberedskaber og materiel. Samtidig kan specialeberedskaber også deltage på stationer som ikke har kompetencen, således at alle stationer opnår kendskab til materiel og udstyr.

2.5.2 Lederniveau

På lederniveau kan der med fordel laves et udvidet undervisningsforløb. Forløbet kan tilrettelægges med øvelser af mere end to timers varighed, evt. flere dage om året. For ikke at kompromittere de lovpligtige årlige øvelser, kan det overvejes at udvide det antal timers uddannelse, som holdledere forventes at skulle gennemføre.

Uddannelsesforløbene bør blive gennemført sammen og på tværs af alle brandstationer, således at ledelsesniveauerne trænes og udvikles sammen. Øvelserne kan gennemføres på mange forskellige måder, fra 12-12 seminarer og til korte møder og workshops.

Uddannelsesplanen for holdleder/indsatsleder kan med fordel udarbejdes i tæt samarbejde med kommende leverandører, Beredskabsstyrelsens Tekniske Skole og civile uddannelsesinstitutioner og indeholde både elementer af civil lederuddannelse og planspil / efteruddannelse af faglig karakter.

Udover de mange forskellige leverandører af uddannelse og træning, findes der også mange forskellige måder at gennemføre træning og uddannelse. Der bør fremover kigges på hvordan træ-

ningen tilrettelægges og gennemføres. Det kunne være ved anvendelse af nyt/ukendt materiel, men også træning ved anvendelse af nye teknologiske virkemidler såsom Virtuel Reality træning, videotræning eller andet.

2.6 Øvrige områder

2.6.1 Vandforsyning

Generelt er der i begge kommuner et stort behov for at få gennemgået hele brandhanenettet. Horsens kommune har gennem de senere år været i gang med en oprydningsproces, hvor fokus har været på færre, men større og mere driftsikre brandhaner.

I Hedensted har der ikke været taget fat om opgaven i en større helhed, her har snarere været tale om fornødne reparationer og få tilpasninger.

I 2017 vil der derfor blive udarbejdet en dybdegående analyse af tilstanden på brandhanenettet i hele Sydøstjyllands Brandvæsens dækningsområde.

Til denne plan er der i øvrigt udarbejdet en selvstændig plan for vandforsyning, som findes i bilag 3.1 til delrapport 3.

2.6.2 Specialeberedskaber

Det skal overvejes at samle områdets specialeberedskaber på få stationer. En samling af kompetencer vil betyde en større erfaring hos mandskabet, samt en bedre mulighed for udvikling og udskiftning af materiel.

Etableres specialeberedskaber, med udgangspunkt i kun én station, kan det betyde en større risiko for samtidige hændelser hvor materiellet skal anvendes. Dog vil det ligne den løsning som kommunerne har i dag, hvor Horsens og Vejle bruges om specialestationer.

For at sikre robustheden, skal der også for dette område udarbejdes aftaler med naboberedskaber, således at frigørelse – TUNG og kemikalieberedskab kan tilkaldes, som supplement til eget materiel. Således vil det altid være nærmeste relevante ressource som tilkaldes.

2.6.3 Ø – Beredskab

Der er to større øer i brandvæsenets slukningsområde, hhv. Hjarnø og Endelave.

På begge øer er der etableret et egentlig beredskab, hvor Hjarnø er bemannet med 6-8 frivillige, som er uddannet på niveau med en grunduddannet brandmand. På samme måde er der på Endelave uddannet 6-8 brandfolk, som ligeledes har uddannelse på niveau med grunduddannelse indsats. Herudover har ca. 36 frivillige på øen uddannelse i almene brandslukningsopgaver.

På både Endelave og Hjarnø er de frivillige uddannet til at anvende røgdykkerapparat, hvorfor en udvendig indsats i røgmiljø, stadig kan iværksættes indtil assisterende styrker når frem.

På materielsiden er der på Hjarnø placeret forskelligt brandmateriel og en pumpe, mens der på Endelave er lavet en mere udvidet pakke, bestående af brandmateriel, røgdykkerudstyr, pumpe og en vandtank på 1000 liter.

På Endelave er der indbyggere og grundlag nok til at arbejde på en løsning, hvor der fremadrettet indsættes et køretøj med brandmateriel og vandtank, således materiellet bliver mere mobilt og nemmere at fremføre.

Derudover vil Sydøstjyllands Brandvæsen fremadrettet arbejde på en løsning, hvor der skal etableres et mere borgernært beredskab. Et eksempel kunne være at civilbefolkningen på begge øer uddannes i en større grad af brandforebyggelse og –slukning, samt en ordning hvor der i videst mulig omfang etableres røgalarmer i alle private boliger på øen, samt placeres brandslukningsmateriel på relevante steder.

2.6.4 Frivillige

Anvendelse af frivillige er mest udbredt i Horsens kommune. Hedensted har ikke frivillige tilknyttet beredskabet, hvilket naturligt har begrænset anvendelsen.

Frivillige vil fremadrettet være et element for det operative beredskab i Sydøstjyllands Brandvæsen. Dog skal der kigges på hvilke opgaver de frivillige skal varetage.

Et af de elementer som skal afsøges nærmere, er anvendelsen af frivillige til ledelsesstøtte. Med ledelsesstøtte menes de funktioner og opgaver som knytter sig til indsatslederens opgaver. Det kunne være som ordinans/radiomand/logfører på større skadesteder eller medlemmer i en operativ stab, i forhold til kommunikationstjeneste eller på anden lignende vis.

Derudover har frivillige også en stor andel i Sydøstjyllands Brandvæsens varetagelse af opgaver omkring indkvartering og forplejning i både Hedensted og Horsens kommune.

2.6.5 Indkvartering og forplejning

Beredskabslovens § 12 pålægger det kommunale redningsberedskab at kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte.

Horsens Kommune kan indkvartere og forpleje nødstedte togpassagerer og bilister f.eks. i forbindelse med snestorm. Udgangspunktet er at kunne håndtere 1.000 nødstedte personer.

Indkvartering og forplejning varetages af redningsberedskabets frivillige bestående af ca. 15 frivillige i samarbejde med centralkøkkener på plejecentre i Horsens Kommune. De frivillige har herudover feltkomfur og nødvendigt udstyr til rådighed. Der er på forhånd udpeget egnede faciliteter og Horsens Kommune råder over fornødent indkvarteringsmateriel.

Oversigt over indkvarteringssteder er vedlagt som bilag 3.2 til delrapport 3. Herudover arbejder indkvarterings- og forplejningstjenesten i skrivende stund på en decideret indkvarterings- og forplejningsplan som forventes udfærdiget primo 2017.

2.6.6 Vejrlig og klimatilpasning

Der har i Sydøstjyllands Brandvæsens dækningsområde været en række eksempler på indsatser som relaterer sig til vejrligshændelser. Senest i december 2015, hvor Hedensted kommune var kraftigt ramt af oversvømmelser på Juelsminde-halvøen og i juni 2016, hvor dele af Horsens midtby blev ramt af oversvømmelser.

Begge kommuner arbejder med klimatilpasningsudfordringerne i de respektive forvaltningsområder og redningsberedskabet deltager, når efterspurgt, med input og løsningsforslag til processerne.

Herudover indgår Sydøstjyllands Brandvæsen i begge kommuners beredskabsplaner, således at der er sikret en sammenhæng mellem den kommunale drift og redningsberedskabet.

En nærmere beskrivelse af samarbejdet og sammenhængen mellem driften og redningsberedskabet vil i løbet af 2017 blive beskrevet i en samarbejdsaftale mellem kommunerne og Sydøstjyllands Brandvæsen.

2.6.7 Vagtcentral

Sydøstjyllands Brandvæsen betjenes lige nu af vagtcentralerne ved Trekantområdets Brandvæsen (Fredericia) og Service og Beredskab (Horsens). Trekantområdets Brandvæsen varetager alt vedr. udrykninger i Hedensted kommune, mens Service og Beredskab varetager udrykninger, nøglebokse, GIS-informationer m.v. i Horsens kommune.

For at sikre den bedst mulige udnyttelse af områdets ressourcer bør vagtcentralernes ydelser samles på én vagtcentral. Dermed sikres det bedst mulige overblik over operative ressourcer og hændelser, men også en fælles tilgang til Sydøstjyllands Brandvæsens anvendelse af GIS-data, SINE-materiel og krisestyring i begge kommuner.

Vagtcentralen i Horsens varetager også opgaver for Horsens kommune, såsom telefonbetjening, nødkald, videoovervågning m.v. Det kan overvejes at kigge på mulighederne for at udvide servicepakken, således at denne også dækker relevante opgaver i Hedensted kommune.

Der foregår pt. et nationalt arbejde med en analyse af mulighederne for at effektivisere og sammenlægge vagtcentralerne i beredskabet. Udfaldet af dette arbejde kendes ikke endnu, men vil blive fulgt nøje.

2.7 Oversigt over tilhørende bilag

2.1: Udvalgte scenarier

2.2: Uvalgte scenarier med risikomatrix og input fra stationer

2.3: Scenarie- og kapacitetsanalyser som ikke ændres

2.4: Analyse af dækningsområde

2.5: Oplæg til forebyggelsestiltag